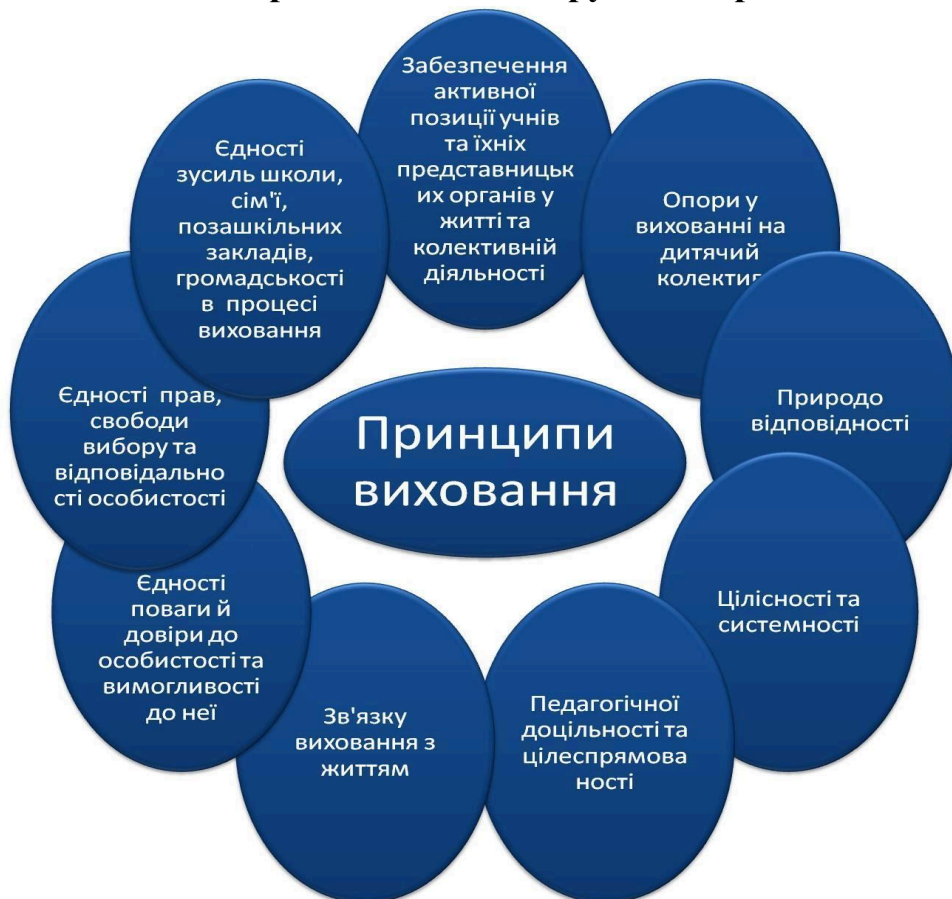

Система виховної роботи ліцею

Становлення української державності, інтерпретація у європейське і світове співтовариство, відмова від тоталітарних методів управління державою і побудова громадянського суспільства передбачають орієнтацію на людину, яка здатна працювати на процес державотворення, на становлення народу України як політичної нації. Стрижнем цієї системи виховання в Україні є національна та патріотична ідеї, спрямовані на вироблення життєвої позиції людини, становлення її як особистості, як громадянина та патріота своєї держави. Тому головною метою, над виконанням якої працює колектив Знам'янської ЗШ І-ІІІ ступенів №4 є виховати громадянина як члена правового суспільства, демократичної держави, особи, що відчуває й цінує ідеали України, свободи й рівності, усвідомлює вартість людського життя та гідності, здатна сама визначити пріоритети власного життя, прагне встановлення справедливої, миру в нашій країні, стабільної політичної системи й готова підтримувати її існування.

Виховна робота ліцею організована у відповідності з вимогами "Закону про освіту", державних концепцій національного, громадянського, патріотичного, превентивного та сімейного виховання.

При організації виховної роботи в ліцею керуємося принципами:

- педагогічної доцільності та цілеспрямованості;
- цілісності та системності;
- природовідповідності;
- опори у вихованні на дитячий колектив;

- забезпечення активної позиції здобувачі освітніх та їхніх представницьких органів у житті та колективній діяльності;
- зв'язку виховання з життям;
- єдності поваги й довіри до особистості та вимогливості до неї;
- єдності прав, свободи вибору та відповідальності особистості;
- єдності зусиль ліцею, сім'ї, позашкільних закладів, громадськості в процесі виховання.

В сучасних умовах колектив ліцею підійшов до розуміння того, що лише особистісно-орієнтоване виховання дітей може задовольнити вимоги суспільства. Тому метою виховання є розвиток особистості з високою національною і громадянською свідомістю через систему особистісно-орієнтованої освіти; реалізація концепції збереження фізичного та психічного здоров'я дітей в умовах здійснення навчально-виховного процесу; формування в дітей розуміння особистої ролі в розвитку суспільства через систему здобувачі освітнього самоврядування. Для досягнення поставленої мети ми спираємось на загальнолюдські цінності, такі як людина, сім'я, Батьківщина, праця, земля, творчість. Кінцевим результатом виховання є формування цілісної особистості, яка має активну творчу й соціальну позицію, високі моральні якості, які постійно вдосконалює, уміє керувати своїм здоров'ям, прагне до знань і має певний достатній життєвий досвід, тобто готова до суспільного життя.

У виховній роботі використовуємо різноманітні прийоми, методи, заходи виховання.

Методи виховання:

Засоби виховання:

☐	Праця;	☐
☐	навчання;	☐
☐	спілкування;	☐
☐	слово;	☐
☐	мистецтво;	☐
☐	спорт;	☐
☐	гра;	☐
☐	елементи соціального середовища;	☐
☐	робота в шкільному парламенті;	☐
☐	шкільний музей.	☐

Прийоми виховання:

- довіра;
- прохання,
- нагорода,
- методики колективної і групової діяльності.

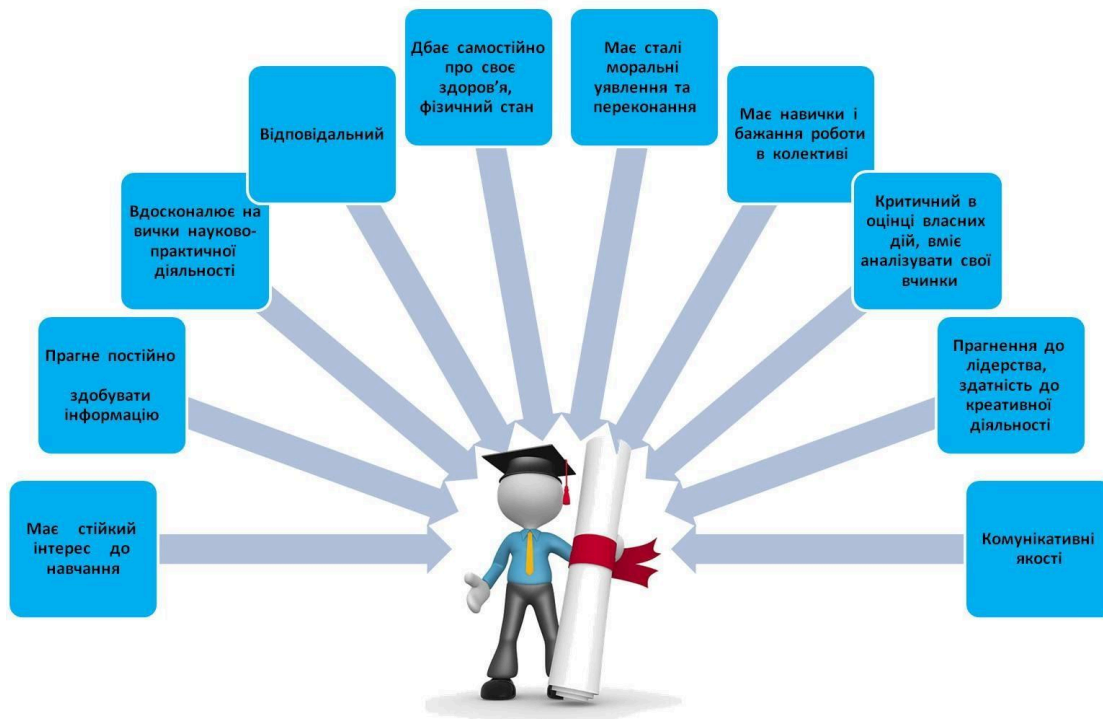
Завдання виховання:

- Формування громадянських і соціальних рис громадянина України:
  - v Виховання свідомого громадянина
  - v Виховання патріотизму
  - v Національна самосвідомість
  - v Розвиток духовної сфери особистості
  - v Готовність відповідати за свої вчинки
  - v Загальна культура
  - v Загальнолюдські норми
- Розвиток творчих здібностей дитини, її талантів, обдарувань (варіативна частина, позакласна робота).
- Створення умов для саморегуляції дитини та постійної потреби в самовдосконаленні.

Зміст виховної роботи:

- Виховання здобувачі освітніх на засадах гуманістичної загальнолюдської моралі.
- Формування національної самосвідомості.
- Опора на принцип гуманізму в спілкуванні дитина-дитина, дитина-вчитель, дитина-батьки.
- Застосування діагностики ефективності виховного процесу.
- Орієнтація на індивідуальні програми розвитку особистості учня.
- Захист прав і свобод дитини.
- Включення в соціально-культурну творчість.
- Розвиток високого рівня мовної культури.

Модель випускника:

За структурою виховну роботу в ліцею можна поділити на чотири ланки: виховна робота адміністрації, робота соціально-педагогічної служби, робота класних керівників, робота вчителів-предметників ліцею.

Перша ланка - діяльність адміністрації. Це створення та підтримка життєдіяльності системи виховання, цілісності виховного процесу в ліцею, контроль ланок виховного процесу і проведення методичної роботи з педагогічними працівниками, взаємодія ліцею, сім'ї, суспільства.

Друга ланка - діяльність соціально-педагогічної служби ліцею. Головною метою є вивчення та корекція розвитку особистості учня в усіх сферах його діяльності. Проводить свою роботу згідно з положенням. Ще однією стороною роботи соціальної служби є робота з класними керівниками, допомога в проведенні виховних заходів певного напрямку.

Третя ланка - робота класних керівників, головне завдання яких полягає у створенні умов для розвитку особистості учня.

Четверта ланка - робота вчителів-предметників - робота по вихованню на уроці; заняття в пізнавальних та розвиваючих гуртках; виховна робота під час предметних тижнів.

Для досягнення результату будемо виховну роботу за такими напрямками:

Напрямок «ціннісне ставлення до себе»

Соціальна адаптація здобувачів освіти, розуміння ними своїх прав та свідомого виконання обов'язків в значній мірі залежить від правильно організованого виховного процесу в ліцею.

Критерієм впливу закладу на соціальну поведінку здобувачів освіти є свідоме виконання здобувачами освіти основних нормативних документів закладу: Статуту, правил внутрішнього розпорядку, в яких визначені основні права та обов'язки здобувачів освіти, вивчення норм поведінки в колективі, суспільстві. На основі цих документів розроблені «Правила для здобувачів освіти».

Робота по ознайомленню здобувачів освіти з «Правилами для здобувачів освіти» та контроль за виконанням ними «Правил» здійснюється педагогічним колективом та шкільним парламентом серед всього контингенту здобувачів освіти з 1 по 11 класи. Вона включає в себе постійну роботу на шкільних лінійках, годинах спілкування, під час проведення тижнів і декад правових знань; тренінгів «Мої права та обов'язки», «Шкідливі звички й правопорушення»; зустрічей з працівниками правоохоронних органів тощо.

Відвідування здобувачами освіти навчальних занять систематично контролюється соціальним педагогом, практичним психологом, шкільним

парламентом та класними керівниками, розглядається на засіданнях Ради профілактики правопорушень.

Як результат, 100% здобувачі освітних охоплено навчанням. За останні роки не було випадків невідвідування здобувачами освіти занять, що призвело б до припинення навчання їх у ліцею.

З метою попередження серед здобувачі освітних таких негативних явищ, як: паління та вживання напоїв, що містять алкоголь, нагальною проблемою стало превентивне виховання школярів, яке є одним з пріоритетних напрямків у виховній роботі ліцею. Над цими питаннями працюють: шкільний парламент, практичний психолог, вчителі «Основ здоров'я» та БЖД.

Також у даному напрямі проходять заходи: бесіда «Не зраджуй у дружбі, материнстві, батьківстві», година спілкування «Моральна чистота стосунків між статями», бесіда «Заповіді людяності» та інші.

Напрямок «ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей»

Виховання здійснюється комплексно через навчальний процес, позакласну роботу, а також роботу органів здобувачі освітнього самоврядування і носить послідовний характер, тобто починається з початкової ліцею, продовжується в середній, і вже в старшій ліцею ми намагаємося досягти усвідомлення кожним учнем своєї громадянськості, приналежності до суспільного життя в Україні, сімейних цінностей.

Традиційно громадянське, національне виховання здійснюється на уроках історії, правознавства, української мови та літератури, географії.

Важливе місце займає позакласна робота. Громадянські якості формуються в процесі безпосередньої участі дітей у виховних заходах, які носять різноманітний характер: це бесіди, диспути, зустрічі, години спілкування, участь у пошуково-дослідницькій роботі, екскурсії та інше.

Виходячи із вищесказаного, можна стверджувати, що ліцей є одним із центрів громадянського виховання здобувачі освітних, успішно працює над виконанням найважливішого завдання сучасної ліцею - виховання свідомого й активного громадянина України.

У даному напрямі проходять заходи: практичне заняття «Допомога при пораненнях», година спілкування «Вчинок, відповідальність, наслідки», година спілкування «Милосердя та любов до ближнього», рольова гра «Культура поведінки. Знайомство, гостювання» та інші.

Напрямок «ціннісне ставлення до суспільства і держави»

Формування правової культури передбачає прищеплення учням поваги до прав і свобод людини і забезпечення знання і виконання ними Законів України. Традиційно у ліцею у грудні проходить тиждень правових знань і правової пропаганди. Протягом тижня проводяться години спілкування, бесіди, усні журнали, ділові ігри з морально-правової тематики. Для здобувачі освітних 9-11 класів вчителем правознавства проводиться правовий брейн-ринг. Школярі розв'язують задачі на правову тематику, відгадують кросворди, беруть участь у дидактичних іграх. Серед дітей 5-7 класів проводиться конкурс малюнків „Права дитини в малюнках“.

Патріотизм здобувачі освіти в минулому навчальному році формувалися шляхом зустрічей з учасниками, допомогі членам сімей учасників антитерористичної організації, участю у волонтерському русі по збиранню харчів, теплих речей та коштів для воїнів.

Напрямок «ціннісне ставлення до природи»

Екологічне виховання покликане забезпечити молоде покоління науковими знаннями про взаємозв'язок природи і суспільства. А тому стали традиційними: виставка малюнків «Збережи природу», «Екологічний стан нашого міста»; години спілкування «Вплив екології на організм людини»; виставка літератури «Земля - наш спільний дім»; трудовий десант по прибиранню скверу та території ліцею. Але більш дієвою є організація практичної роботи екологічної спрямованості: догляд за зеленими насадженнями ліцею, озеленення класних кімнат та інше.

Напрямок «ціннісне ставлення до праці»

Важливою ділянкою роботи ми вважаємо економічне і трудове виховання, спрямоване на формування творчої працелюбної особистості. А тому обов'язково плануємо рейди з волонтерської допомоги ветеранам; трудові десанти на пришкольній території та території скверу, години спілкування «Професії моїх батьків», «Я обираю», проведення тестування для виявлення професійних нахилів, зустрічі із представниками служби зайнятості тощо.

Професійна підготовка учнів починається у шкільні роки. Завдання ліцею – підготувати здобувачів освіти до свідомого вибору професії. Профорієнтаційна робота у ліцею здійснюється під час навчально-виховного процесу і в позаурочний час. здобувачі освіти розширюють знання про професії на уроках та на позакласних виховних заходах. Профорієнтаційні екскурсії здійснюються до професійно-технічних училищ м. Знам'янка.

У ліцею працює профорієнтаційний термінал, з допомогою якого здобувачі освіти дізнаються про певні професії, та про їхню актуальність.

Діє профорієнтаційний куточок, який містить цікаві інформаційні матеріали.

Напрямок «ціннісне ставлення до культури і мистецтва»

Виховання передбачає формування основ естетичної культури, норм і принципів етикету, естетичних смаків, переконань та ідеалів. Цьому сприяють традиційні свята ліцею: святкування дня працівників освіти, новорічні ранки та вечори, День святого Валентина, 8 Березня, предметні тижні і місячники; вечори для старшокласників; виставки осінніх композицій та городніх культур «Осінні фантазії» тощо. Традиційними стали виступи агітбригади ДЮП, літературні читання.

Яскравим прикладом патріотизму та артистизму здобувачі освіти став благодійний концерт «Слава Україні! Героям слава!». здобувачі освіти від самих маленьких до найстарших старанно готувались та урочисто вітали гостей.

Напрямок «ціннісне ставлення до здоров'я»

Найважливішим напрямком виховної роботи на сьогодні є формування здорового способу життя, фізичних здібностей особистості, збереження життя та здоров'я здобувачі освіти. Користуються популярністю у ліцею інформаційно-пізнавальні години спілкування «СНІД. Як уберегти себе від зараження вірусом», бесіда «Поведінка з незнайомими людьми. Небезпека нападу та вбивства сексуальні насильства», диспути «Активна профілактика вживання алкоголю і тютюну - свідоме ставлення до власного здоров'я». Існує така форма роботи як опитування здобувачі освіти ліцею на тему «Що я знаю про ВІЛ/СНІД», тестування «Моє ставлення до тютюну». Традиційною є лінійка для школярів 5-11 класів до Дня боротьби з ВІЛ/СНІДом. Класні керівники щотижня проводять бесіди з безпеки життєдіяльності здобувачі освіти у різноманітних випадках. Сприяють оздоровленню здобувачі освіти спортивні змагання, робота спортивних секцій, проведення уроків фізкультури та днів здоров'я.

Робота з охорони праці, безпеки життєдіяльності, профілактики травматизму дітей у побуті та під час навчально-виховного процесу визначається у діяльності педколективу як одна із пріоритетних і проводиться відповідно до Законів України «Про охорону праці», «Про дорожній рух», «Про пожежну безпеку», Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу, та інших численних нормативних актів, які регламентують роботу ліцею з цих питань. Стан цієї роботи знаходиться під постійним контролем адміністрації ліцею.

На початку навчального року, напередодні канікул та святкових днів проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності серед здобувачі освіти, відпрацьована програма вступного інструктажу. Регулярно відбуваються цільові інструктажі з здобувачами освіти перед екскурсіями, походами, спортивними змаганнями. У ліцею в наявності необхідні журнали з реєстрації всіх видів інструктажів з питань охорони праці. Кожний кабінет, спортивна зала має необхідний перелік документації з питань безпеки життєдіяльності. Також у ліцею оформлено стенди з безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки, електробезпеки, правил дорожнього руху.

Додаткові бесіди з питань електробезпеки, дотримання вимог пожежної та технічної безпеки, цивільного захисту, правил поведінки на водоймищах, порядку дій населення при виявленні вибухонебезпечних предметів, пожежі, надання допомоги потопуючому, поводження з незнайомими людьми та невідомими предметами, безпека під час грози та інші були проведені перед початком літніх канікул.

Проведено планові інструктажі з здобувачами освіти та відкриті виховні заходи з попередження дитячого травматизму:

- «Вогонь не іграшка»;
- «У країні дорожніх знаків»;
- «Правила безпечного руху»;
- «Техногенні та природні надзвичайні ситуації»;
- «Перша долікарська допомога при травмах, переломах, опіках, обмороженні»;
- «Правила поводження на залізниці»;

- «Порядок дій під час пожежі».

Адміністрацією ліцею створюються відповідні умови для безпечної організації навчально – виховного процесу. Питання щодо здобувачі освітнєвого травматизму та безпеки життєдіяльності розглядаються на нарадах при директорі, МО класних керівників.

Одним із основних напрямків в роботі ліцею є формування навичок безпечної поведінки здобувачі освітнєвого. З цією метою в навчальному закладі організовано чергування вчителів у їдальні, вчителів початкових класів та чергового класу по ліцею, проводяться години спілкування в класах.

Особливе місце у виховній роботі ліцею посідають традиційні справи:

Вересень:

- тиждень безпеки руху дітей;
- відзначення Дня фізичної культури і Дня туризму;
- виставка-конкурс осінніх композицій;
- відзначення Міжнародного дня грамотності;
- тиждень безпечного користування газовими приладами.

Жовтень:

- свято до Дня працівника освіти;
- Акція «Три овочі» ;
- Інформування «День українського козацтва. День захисника України» ;
- Гра «Козачата» ;
- Виступ агітбригади «Організм та наркотики» ;
- акція «Милосердя».

Листопад:

- конкурс знавців рідної мови;
- Тиждень громадянського виховання;
- Тиждень знань безпеки життєдіяльності;
- Інформування «День боротьби проти насильства над жінками» ;
- Акція «16 днів проти насильства» ;
- заходи до Дня пам'яті жертв голодомору 32 - 33 р.

Грудень:

- спортивні змагання до Дня збройних сил України;
- Тиждень правових знань;
- Лінійка «Що таке СНІД» ;
- новорічні ранки та вечори відпочинку.

Січень:

- Тиждень морально-етичного виховання;
- Інформування «День соборності України» .

Лютий:

- відзначення Дня Святого Валентина;
- Тиждень сприяння здоровому способу життя та безпеки життєдіяльності;
- спортивні змагання до Дня захисника Вітчизни;
- Година спілкування «Права дитини-мої права» ;

- День пам'яті воїнів-інтернаціоналістів.

Березень:

- Тиждень Шевченківських свят;
- Тиждень книги , музики , театру;
- день шкільного самоврядування;
- поздоровлення жінок та дівчат з 8 Березня.

Квітень:

- робота волонтерських загонів по допомозі ветеранам Великої Вітчизняної війни та ветеранам-освітянам;
- трудові десанти по благоустрою шкільної території, території скверу;
- тиждень екології;
- Тиждень знань безпеки життєдіяльності;
- конкурс малюнків, плакатів на екологічну тематику;
- загально шкільна лінійка „Земля - наш спільний дім”;
- проведення заходів до річниці Чорнобильської трагедії.

Травень:

- Декада героїко-патріотичного виховання;
- уроки пам'яті;
- покладання квітів на меморіальному кладовищі;
- Тиждень попередження дитячого травматизму;
- свято „Прощай Букварику”;
- Свято Останнього дзвоника;
- Випускний вечір.

В ліцею належним чином організовано й позакласну роботу вихованців. З метою розвитку здібностей здобувачі освітнє у деяких сферах працюють наступні гуртки:

Напря́м	Назва гуртка
Військово-патріотичний	«Влучний стрілець»
	«Сокіл»
	«Юний стрілець»
Психологічний	«Сімейні цінності»

здобувачі освіти також задіяні у гуртках ДЮСШ, ЦДЮТ, які мають можливість проводити заняття на базі ліцею.

Стан здобувачі освітнєвого самоврядування

Формування ініціативної, здатної приймати свідомі рішення особистості неможливе без широкого залучення здобувачі освітнє до управління шкільними справами через участь в органах здобувачі освітнєвого самоврядування.

здобувачі освітнєвого самоврядування забезпечує комплексний виховний вплив на здобувачі освітнє шляхом їхнього залучення до усвідомленої й систематичної участі у вирішенні важливих питань життя класу та закладу, а

загалом, що є на сьогодні важливим моментом, готує здобувачі освіти до майбутнього самостійного життя, до становлення їх як гідних громадян держави.

здобувачі освітнє самоврядування організовано на загальношкільному та класному рівнях.

Загальношкільним органом здобувачі освітнє самоврядування в ліцею є шкільний парламент, який обирається щорічно під час загальношкільних здобувачі освітнє виборів на початку кожного навчального року.

В шкільному парламенті створені центри:

Центр освіти та екології

- організовує консультативну допомогу учням, що не встигають в навчанні;
- допомагає молодшим школярам;
- надає допомогу вчителям в організації позакласної роботи;
- контролює відвідування здобувачами освіти навчальних занять;
- приймає участь у виготовленні наочних посібників, дидактичного матеріалу;
- проводить роботу щодо збереження та дбайливого ставлення до навколишнього середовища;
- сприяє організації та проведення суботників;
- проводить бесіди в класах про режим дня, виконання домашнього завдання, заохочує до читання.

Робота, яку проводить навчальна комісія, є одним з найважливіших напрямків роботи шкільного парламенту, тому в цій комісії працюють найбільш авторитетні і відповідальні здобувачі освіти ліцею.

Центр захисту прав дитини

- захищає права та інтереси членів здобувачі освітнє колективу ліцею;
- допомагає педагогічному колективу виховувати у здобувачі освіти усвідомлену дисципліну, дотримання правил для здобувачі освіти;
- пропагує здоровий спосіб життя;
- організовує та контролює чергування по ліцею;
- сприяє забезпеченню підтримки здобувачі освіти соціально вразливих категорій, харчування в шкільній їдальні.

Центр культурно-масової роботи

- займається організацією змістовного відпочинку здобувачі освіти;
- організовує культурно-масову роботу в класах;
- допомагає у підготуванні позакласних заходів;
- підтримує зв'язки з громадськими закладами;
- бере участь у проведенні творчих виставок здобувачі освіти;
- допомагає роботі ДЮР;
- організовує спортивно – масову роботу та відпочинок здобувачі освіти на шкільному, міському та обласному рівнях.

За ініціативою цієї комісії активно діє волонтерський рух по допомозі ветеранам Великої Вітчизняної війни, ветеранам Великої Вітчизняної війни, самотнім людям похилого віку. Ними ініційовано проведення акцій «Милосердя» та «Три овочі».

Центр інформації

- відповідає за інформаційне забезпечення життя на шкільному та міському рівнях,
- організує випуск шкільної газети «Шкільний експрес»,
- проводить виставки та конкурси малюнків, стіннівок; організує представлення усних журналів, зустрічей, репортажів;
- фото та відео супровід заходів.

Основним принципом здобувачі освітнєвого самоврядування закладу є: «Наші бажання в наших руках»

Участь здобувачі освіти у виховних заходах.

В різноманітних виховних заходах, які проводяться ліцеєм, задіяно майже кожного учня 1-11 класів.

Виховна робота планується на навчальний рік, виходячи з аналізу стану виховної роботи за минулий навчальний рік. Виховні заходи проводяться згідно з річним планом роботи та позапланово, якщо в цьому виникає нагальна потреба.

Згідно з річним планом роботи щотижнево проходять лінійки, присвячені тематичним тижням, декадам, місячникам чи пам'ятним датам.

Традиційними стали для вихованців ліцею наступні загальношкільні заходи:

- о · місячник «Сім'я і діти»;
- о · акція «Урок»;
- о · декада «Увага! Діти – на дорозі!»;
- о · свято урожаю;
- о · фестиваль «Нащадки козацької слави»;
- о · правовий брейн-ринг ;
- о · прибирання шкільної території «Не сміти!»;
- о · тематичні вечори відпочинку;
- о · конкурс «Яким я бачу рідне місто»;
- о · виставки робіт з природного матеріалу;
- о · конкурси «Своїми руками»;
- о · тижні патріотичного виховання;
- о · тижні знань безпеки життєдіяльності;
- о · тиждень громадянського виховання;
- о · тижні екології;
- о · предметні тижні;
- о · участь у фестивалях Дружин Юних Рятувальників;
- о · участь у фестивалях екологічних агітбригад;

здобувачі освітнєвий колектив під керівництвом педагогів активно бере участь у проведенні обласних та міських виховних заходів.

здобувачі освіти ліцею беруть найактивнішу участь у всіх виховних заходах, що проводяться міським Будинком дитячої та юнацької творчості, молодіжними та іншими організаціями і установами, які опікуються питаннями виховання молоді.

Патріотичне виховання здобувачі освітнєвої молоді.

здобувачі освітнєвським та педагогічним колективами були проведені акції «Привітання з Днем захисника України», жовтень; «Допоможи солдату», листопад; «Вітаємо воїнів АТО з Новим роком», грудень; «Валентинки для воїнів АТО», лютий; «Великодній кошик для солдата», квітень. Учасники акцій підготували для бійців підтримуючі та вітальні листівки, малюнки, продуктові набору, елементи військового екіпірування, одяг.

Шкільні колективи взяли участь у траурних процесіях та мітингах по загиблим воїнам АТО - випускникам ліцею Капелюсі Сергію Вікторовичу, Єфремову Дмитру Сергійовичу. Також здобувачі освіти та педагоги приєдналися до збору коштів на поховання загиблих.

В 2015-2016 навчальному році класними керівниками проведено ряд заходів з виховання у здобувачі освіти національно-патріотичних почуттів: урок «Україна – єдина країна», години спілкування «Моя Батьківщина – Україна», «Революція гідності: причини та наслідки», «Небесна Сотня, хто вони?», «30 років Чорнобилю», «Герої Другої світової війни та сьогодні».

Патріотичне виховання здобувачі освіти ліцею відбувається також під час уроків «Захист Вітчизни» та занять гуртків «Сокіл», «Влучний стрілець» та «Юний стрілець». Юнаки та дівчата набувають теоретичні знання, навички поводження зі зброєю, основи тактики бою та вміння надати першу медичну допомогу.

Молодь опікується ветеранами Другої світової війни, діти спілкуються та допомагають ветеранам у побуті.

Організація відпочинку та оздоровлення здобувачі освіти, педагогічних працівників.

Для оздоровлення здобувачі освіти і організації їхнього відпочинку в канікулярний період в ліцею плануються та проводяться заходи разом із установами і організаціями міського рівня, профспілковими, молодіжними, військово – патріотичними та іншими громадськими організаціями.

На виконання Закону України «Про освіту», Національної програми «Діти України» здійснюється робота щодо збереження та зміцнення здоров'я дітей. В ліцею є медичний кабінет. Всі щеплення проводяться за планом і своєчасно. Всі здобувачі освіти ліцею проходять медичне обстеження один раз на рік.

Охоплені харчуванням 97% здобувачі освіти ліцею. Діти-сироти, здобувачі освіти, що знаходяться під опікою, діти з малозабезпечених сімей та здобувачі освіти 1-4 класів харчуються безкоштовно.

Щорічно здобувачі освіти ліцею відпочивають влітку у пришкільному таборі відпочинку «Веселка» за бюджетні кошти та кошти батьків. Всього в таборі у 2015 році оздоровилось 59 здобувачі освіти, у 2016 році – 93 здобувачі освіти.

Стан фізичного виховання (фізично-оздоровчі заходи, спортивно-масова робота)

План фізично – оздоровчих заходів і спортивно – масової роботи є складовою частиною річного плану роботи ліцею. Цим планом передбачено спортивно – масові і фізкультурно – оздоровчі заходи на рівнях класу, I-III

ступенів ліцею, загальношкільному рівні та участь в міських змаганнях та спортивно – оздоровчих заходах. На класному рівні проводяться масові спортивно – оздоровчі заходи:

- дні Здоров'я;
- екскурсії;
- рухливі ігри;
- конкурси з елементами спортивних ігор

На рівнях різних ступенів ліцею проходять змагання з масових видів спорту:

- футболу;
- баскетболу;
- тенісу;
- волейболу.

На загальношкільному рівні проходять чемпіонати :

- з легкої атлетики;
- футболу;
- баскетболу.

здобувачі освіти ліцею беруть участь у всіх спортивних змаганнях та змаганнях військово-патріотичного напрямку, що проводяться на рівні міського відділу освіти, міських спортивних організацій: ДЮСШ, відділу у справах сім'ї, молоді і спорту виконавчого комітету міської ради.

Стан дитячого травматизму.

Планомірно та систематично здійснюється робота з профілактики дитячого травматизму, питання збереження життя та здоров'я здобувачі освіти розглядається на засіданнях методичних об'єднаннях класних керівників та вчителів-предметників, батьківського просвітницького центру, психолого-педагогічних семінарах, правових лекторіях, лекціях медпрацівників, шляхом роботи здобувачі освіти самоврядування, шкільних гуртків.

Щорічно проводяться тижні знань правил безпеки життєдіяльності:

1. Тиждень знань Правил Дорожнього руху (вересень).
2. Тиждень безпечного користування газом (вересень).
3. Тиждень попередження дитячого травматизму на осінніх канікулах (жовтень).
4. Тиждень знань пожежної безпеки (листопад).
5. Тиждень попередження дитячого травматизму на зимових канікулах (грудень)
6. Тиждень сприяння здоровому способу життя та безпеки життєдіяльності (лютий).
7. Тиждень попередження дитячого травматизму на весняних канікулах (березень).
8. Тиждень безпеки життєдіяльності «Цивільна оборона» (квітень).
9. Тиждень попередження дитячого травматизму на літніх канікулах (травень).

За 2015-2016 н.р. в ліцею не зафіксовано випадків травмування здобувачі освіти під час навчально-виховного процесу. Разом з тим

залишається побутовий травматизм здобувачі освітнєв, який, завдяки проведеній роботі, значно знизився за даний період.

Класні керівники та вчителі-предметники ознайомлені з правилами безпечної організації екскурсій, виїздів здобувачі освітнєв за межі міста на олімпіади та змагання, участі здобувачі освітнєв у позашкільних заходах.

У ліцею здійснюється адміністративний контроль за проведенням бесід щодо попередження дитячого травматизму і записом на сторінках класних журналів, чергуванням по ліцею, проведенням інструктажів здобувачі освітнєв з безпеки життєдіяльності, наявністю та веденням журналів реєстрації інструктажів з здобувачами освіти. В кабінетах хімії, фізики, біології, інформатики наявні правила з безпеки життєдіяльності. Забезпечене неухильне виконання законодавчої та нормативної документації з техніки безпеки та охорони праці на уроках фізичної культури, під час проведення спортивно - масових заходів, уроків в кабінетах хімії, фізики, інформатики, спортивному залі.

В ліцею розміщені стенди, куточки зі змінною наочністю щодо профілактики основних видів дитячого травматизму. Систематично проводяться інструктажі здобувачі освітнєв з безпеки життєдіяльності під час організації навчальних занять, екскурсій, позашкільних заходів.

Продовжує діяти чергування вчителів під час проведення виховних заходів.

Розроблено комплект бесід, які використовуються класними керівниками під час проведення годин спілкування. Бесіди призначені виховуванню безпечної поведінки та виробленню навичок здобувачі освітнєв правилам дорожнього руху, безпечного користування газовими приладами, поведінки при користуванні джерелами електроструму, запобіганню травматизму від вибухонебезпечних предметів, вогнепальної зброї, попередження випадків утоплення та профілактики різних видів отруєнь. Тематика цих бесід фіксується на сторінках класних журналів.

В ліцею оформлено стенди рятувальника, випускається періодичні стінні газети, в яких висвітлюються шляхи попередження дитячого травматизму та більшість небезпечних ситуацій. Особлива увага приділяється просвітницькій роботі з батьківською громадськістю. В ліцею працює батьківський просвітницький центр, на засіданнях якого розглядаються питання запобігання травматизму дітей у побуті та під час навчально-виховного процесу.

Організована робота психологічної служби щодо формування адекватної самооцінки та мотивації здобувачі освітнєв як засобу профілактики і запобігання випадків виникнення депресії, що може стати причиною суїциду.

Перед канікулами та святковими днями в ліцею посилена профілактична робота по попередженню дитячого травматизму. Комплексні профілактичні заходи здійснено під час Тижнів знань безпеки життєдіяльності протягом року.

Під час Тижнів знань безпеки життєдіяльності в ліцею здобувачі освіти пишуть тематичні диктанти, проводяться комплексні бесіди, відкриті уроки, позакласні виховні заходи (конкурси, вікторини, ділові ігри) на знання правил безпечної поведінки, роз'яснювальна робота з батьками.

В зимовий період активована робота з вироблення правильної поведінки дітей на водних об'єктах (бесіди, стінна газета, інструктажі, перегляд відео та ін..).

З метою організацій цілеспрямованої профілактичної роботи під час літніх канікул та оздоровчої кампанії в травні здійснюється інформаційна робота шляхом звернення до батьків.

Забезпечення соціальної підтримки дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з малозабезпечених сімей та інших здобувачі освіти із соціально вразливих категорій.

Забезпечення прав дитини – основний напрям сьогодення. Висунення її на передній план зумовлене кількома причинами. Одна із них – це важке становище значної частини дітей в Україні, адже статистичні дані свідчать про те, що дитинство в Україні перебуває у кризовому стані. Тому соціальний статус дитини, спосіб її життєдіяльності, стосунки з дорослими усвідомлюються як проблеми, що потребують постійної уваги.

Діти рано дорослішають, але забезпечити собі належні умови життя і розвитку та захистити себе від усіляких негараздів самі вони не в змозі. Це обов'язок дорослих людей. Для цього необхідно виявити і усвідомити проблеми дітей, та перешкоди, що стоять на шляху їх добробуту, а також ресурси, які можна мобілізувати для їх подолання.

Саме тому головною метою є надання допомоги та підтримки всім дітям, які цього потребують.

Соціальна підтримка дітей із соціально вразливих категорій, а також соціальна підтримка обдарованих дітей в ліцею проводиться згідно з Законом України «Про освіту», постановами Кабінету Міністрів.

Велика увага в ліцею приділяється питанню захисту прав та законних інтересів дітей уразливих категорій. З метою додержання законодавства, спрямованого на соціальну роботу з дітьми уразливої категорії, своєчасного виявлення дітей, які перебувають у складних умовах проживання, соціальним педагогом створено банк даних дітей з багатодітних сімей, складені соціальні паспорти дітей інвалідів.

В рамках співпраці з КМСД та ССД відбуваються консультативні зустрічі з працівниками цих служб, надається інформація стосовно здобувачі освіти ліцею за запит КМСД, ССД з метою організації роботи з функціонально неспроможними сім'ями. Постійно ведеться робота по виявленню сімей, діти яких знаходяться у важких соціальних умовах проживання. Складені списки дітей, які виховуються у сім'ях, що потребують соціального захисту, сім'ях учасників АТО.

У ліцею систематично ведеться робота з дітьми, які стоять на шкільному обліку. З ними проводилась відповідна робота: профілактичні бесіди, відвідування вдома, розмова з вчителями з приводу поведінки на уроках.

Проводяться регулярні рейди - перевірки стану відвідування уроків. Після цього з боку адміністрації, соціального педагога проводилася робота з батьками, здобувачами освіти та класними керівниками щодо запобігання пропусків занять без поважних причин, більш відповідального ставлення до навчального процесу з боку здобувачі освіти та батьків щодо запобігання дитячої бездоглядності. Батьки письмово попереджались щодо пропусків уроків їх дитиною без поважних причин, про незадовільну поведінку, порушення внутрішнього розпорядку.

Співпраця з батьками

Виховання учня в ліцею і сім'ї – щоденний нерозривний процес. Педагогічний колектив працює у тісній співпраці з батьківським колективом з метою створення найсприятливіших умов для самореалізації та розвитку школяра. Батьки є учасниками позакласних заходів, свят, заходів пов'язаних з професіями, світом захоплень, родинними святами. Класні керівники тісно співпрацюють з сім'ями своїх вихованців: відвідують дитину вдома, спілкуються з родиною, складають акти обстеження житлово-побутових умов проживання певних категорій здобувачі освітнв.

Протягом навчального року організовується робота батьківського просвітницького центру із питань правової освіти населення, виконання батьківських обов'язків, відповідальності за життя та збереження здоров'я дітей, профілактики жорстокого поводження з дітьми та насильства в сім'ї, протидії шкідливим звичкам, профорієнтації, протидії торгівлі людьми, профілактичні індивідуальні бесіди з батьками здобувачі освітнв.

Використання ІКТ-технологій у навчальному та виховному процесі.

Всі вчителі-предметники та класні керівники використовують у своїй роботі ІКТ-технології.

Комп'ютерна та проектувальна техніка використовується для демонстрації та пояснення нового матеріалу, при перегляді навчальних фільмів, формування уявлень про природні явища та здійснення дослідів. Для якісного проведення уроків та виховних заходів учителі та здобувачі освіти готують комп'ютерні презентації, використовують комп'ютерну техніку для проведення тестів. здобувачі освіти молодших класів на уроках інформатики набувають початкові навички користування комп'ютерами та їхнього використання у навчанні.

Під час проведення уроків та виховних заходів використовується демонстрація елементів навчально-пізнавального відео, наочностей, що полегшує пояснення навчального чи виховного матеріалу. ІКТ – технології використовуються при здійсненні проектної діяльності під час навчально-виховного процесу, проекти по біології «Моя майбутня дитина», «Екологічний стан нашого міста», «Чорнобильська зона. 30 років після аварії», проекти виховного та здоров'язберігаючого характеру «Пожежна безпека», «Охорона праці очима дітей», «Війна в Афганістані», «Дивись на нас, як на рівних», «Україна єдина країна».

Проведено бесіду для батьків та здобувачі освітнв «Безпека дитини у всесвітній мережі Інтернет», доповідь «Використання ІКТ в навчально-виховному процесі», організовані та проведені заходи для розвитку інформаційної культури і комп'ютерної грамотності вчителів.

Час диктує все нові і нові вимоги до вчителя, тому доречним зараз є вміння працювати з комп'ютером, оргтехнікою. Більшість педагогів володіють комп'ютером і продовжують вдосконалювати свої уміння і навички.

Постійно працює сайт ліцею, на якому висвітлюються всі аспекти роботи навчального закладу, новини шкільного життя, інформація для батьків та здобувачі освіти.

Учителі ліцею йдуть в ногу з життям. Широко впроваджуються у практику інноваційні технології, суть яких полягає в тому, що навчання відбувається шляхом взаємодії всіх, хто навчається. З кожним роком нові інформаційні технології на уроках впроваджує все більше і більше педагогів ліцею. Використовуються у навчально-виховному процесі технології колективної та групової діяльності, проектні технології.